

HABACUC **Tx'olbil Xo'l Yi Liwre'j**

Habacuc i' jun elsanl stzi' Ryos tentz. Qui na tal yol Kataj yi na' mmitz'e't i', nka yi na' scyetz e' taj xtxu', ntin na tal yi i' jun elsanl stzi' Ryos.

Yi bi'aj Habacuc nk'e'tz chiyol yi e' aj hebrey ma na i'tz chiyol yi e' aj Babilonia.

Ja lo' stz'ibxij yi liwre'j tan Habacuc 600 yob yi ntaxk itz'ij Kajcaw Jesucristo. Nin ja bnix ta'n te yi ntaxk chopon yi e' aj Babilonia tan xite'n cu'n yi tnum Jerusalén.

Te yi tiemp tetz Habacuc ate't nin yi e' elsanl stzi' Ryos yi na chibi'aj Nahúm, Sofonías, tu Jeremías.

Yi Weklil Yi Liwre'j

Yi bajx wekl (Cap. 1) na jilon te yi cob xocho'n yi mban Habacuc swutz Kataj te yi mbi tzuntz yi qui na oc il i' tan makle'n chiwutz yi e' tetz tanum yi chin juchul il nin e', ej nin yi mbitzuntz tz'ocpon i'tan chicawse'n cyak'un wunak yi chin mal nin e'.

Yi ca'p wekl (Cap. 2) na jilon te yi ñe'n talol Ryos yi tajwe'n tan jale'n pasens Habacuc na tz'opon jun k'ejjal yi sticy'saj Ryos c'u'l scye'j yi e' malnaka'tz. Poro yi e' balaj nak ilenin ñchiclaxok tan tu' yi na k'uke' chic'u'l te i'.

Yi tox'e'n wekl (Cap. 3) na tal yi oración yi ntal Habacuc tan tak'le'n yi tetz k'ajsbil tetz Ryos nin yi toque'n i' tan talche'n yi mbi sbne' Ryos yil tz'ult tzaj tan chicolpe'n yi e' tetz tanum, nin tan tak'le'n chicaws cyakil yi e' juchul il.

Yi xochone'n Habacuc tetz Ryos tan paj yi e' cu'n juchul il yi e' tetz tanum, yi e' xonl Israel

¹ Je yi xtxolbile'j yi talnak Kataj Ryos chi tul wutzicy' tane'n tetz yi elsanl stzi' i' yi na bi'aј Habacuc. Na nin xochon i' tetz Ryos. Nin je yi yol i'e':

² Kataj Ryos, ilu' inRyosil, ¿tona' nin tbitu' intzi' inkul tan qui't tk'olu' ama'l te e'chk takle'n cachi' yi na bajij skaxo'l? Na at wi'nin ilc'ol skaxo'l, wi'nin biyol nak ate'.

³ Ta', ¿mbi tzuntz na tak'u' ama'l tan bajije'n yi e'chk takle'na'tz yi chin cachi' nin skaxo'l? Na chin xo'wbil nin, nin chin juntlen nin yi e'chk takle'na'tz yi na bajij. Na at wi'nin e' yi na chitzan tan xite'n e'chk takle'n balaj. Ntin biyo'n cya'n. Ntin oyintzi' tu wak' ib na bajij ñchix'o'l.

⁴ Ta', tan yi xtxolbila'tz, yi na chitzan yi e' wunak tan banle'n, qui na chitzan tan banle'n tane'n yi ca'wlu'. Ej nin ncha'tz yi e' pujul xtisya', qui na chixom te yi mero bintzij, na na cyak' ama'l scyetz yi e' mal nak tan chitx'acone'n scye'j yi e' balaj. Cya'l jun na xom te yi ley.

Yi tlol Ryos tetz Habacuc yi at tulbil wi'nin e'chk il

⁵ Jilone'n tzaj tzun Kataj Ryos, nintzun taltz scyetz yi e' tetz tanum: "Ilwoknin mbi sbajok scye'j yi e' mas tnum yi najlche' tzixlajwok. Cxeleonponwok yab te'j. Na te yi tiempa'tz sbajok jun chin xtxolbil wa'n. Poro quil tzitocsaj, mpe nink tal junt wunak tzitetz.

⁶ Na je tzimbne'e': Swak'e' ama'l scyetz yi e' aj Babilonia tan chiyak'pe'n cyakil jilwutz wunak bene'n tzi'n. Na qui na el chik'ajab te'j jun, nin

qui na chitane' tan xtxumle'n yi ñe'n lchicambaj yi e'chk ama'l yi at bene'n tzi'n, yi nk'e'tz cyetz.

⁷ Yi e' aj Babiloniaja'tz, chin xo'wbil nin e'. Nin chin juntlen nin yi e'chk takle'n yi na chitzan tan banle'n, na ntin yi cyetz chica'wl na cyocsaj. Ntin na chixom te yi cyetz cyajbil. Na na cyocsaj quib nim tu cyajtza'kl.

⁸ Ej nin yi cyetz chichej mas tcu'n na cho'jkel swutz yi leopardo.* Nin mas xo'wbil chiwutz swutz yi e' smaron txuc yi ate' lakak ama'l tz'inunin tu'. Chin joylaj nin na chisite't nil yi e' aj Babilonia tib chichej tan chixite'n chicontr. Cho'n cunin na chiban chi na chiban e' ku's yi na ñch'in chixicy' yi na chisaj lajke'l tan cambaje'n chiwa'.

⁹ Qui'c nin jun takle'n yi qui'k na el cu'n cya'n swutz. Nin tircu'n yi e' wunak yi ate' lakak ama'l kale na chicy' cu'nt, na chixob scyetz. Nin wi'nin wunak na ben cya'n pres. Qui ajlbe'n cyetz yi e' pres, ni'cu'n tu yi samlicy' yi at stzi mar.

¹⁰ Qui na cyak' chik'ej yi e' wi'tz ajcaaw. Nin tze'e'n tu' na chiban scye'j e' ca'p ajcaaw. Cya'l nin jun na xcy'e' tan makle'n chiwutz. Mpe ik jun chin wutzile'n tapij yi at solte'j jun tnum. Na ntin na chijoy puntil tan nojse'n tx'otx' solte'j yi tapij bantz chije'n pone'n te chicontr.

¹¹ Ej nin yi na chixcy'e' te'j jun tnum, jalcu'n na chicy' te'j junt. Cho'n na chiban chi na ban jun chin wutzile'n cyek'ek'. Nin yi chichamil ya'stzun chiryosil," stzun Ryos bantz.

* **1:8 Leopardo:** Bi' jun jilwutz txuc yi chin lajke'l nin na ojkel tan stz'amle'n nin tan chibajse'n yi e' txuc tetz wa'. Nin na ben jale' jun balum.

*Yi xochone'n junt tir Habacuc tetz Ryos tan paj
yi mbi cu'n tal i' tetz*

¹² Wajcaw, yi ilu' teru', ilu' yi wi'tz Ryos tul cyakil tiemp, jetz le xe'tzbil tzaj. Nin ilu' inRyosil. Nin yi ilu' teru', qui'c mu'x̄ tilu'. Nin quil sotzu' tetz ben k'ej ben sak. Jun cu'n, ilu' colol wetz Ta', ¿poro ñe'n tzun nche' je' xtxa'olu' yi e' aj Babilonia tan kacawse'n?

¹³ ¿Ñe'n ncu' yi jun jilwutz wunaka'tz swutzu'? Na yi ilu' teru' Ta', chin xan nin ilu'. Nin qui na tzatzinu' te yi e'chk takle'n cachi' yi na bajij, nin qui na pek'u' scye'j yi e' juchul il. ¿Mbi tzuntz yi ntak'u' ama'l scyetz yi e' mal naka'tz tan kabiyle'n? Wech na chin juchul il nin e' skawutz ketz. Nin qui nin na talu' jun yol scyetz tan makle'n chiwutz.

¹⁴ ¿Mbi tzuntz yi ntak'u' ama'l scyetz yi e' caldeya'tz tan chitz'amle'n wunak chi e' tu'k cay tane'n, nka chi e' tu'k txuc yi qui'c ajcaw tan chiq'uicy'le'n?

¹⁵ Na yi e' caldeya'tz, wi'nin na chicawun squibaj e'chk mas nación. Nin na chicambaj e'chk mas tnum. Cho'n na chibán chi na ban jun yaj yi na ben tan cayi'n yi na tcy'aj nin ansuel tu leb. Nin wi'nin na tzatzin i' yi na tx'amxij jun c'oloj cay ta'n. Ya'stzun na chibán yi e' caldeya'tz yi na chicambaj jun c'oloj wunak.

¹⁶ Yi e' aj cayinl na oc chima'cl tetz chiriyosil. Ncha'tz quitane'n yi e' caldeya'tz, na na chipat chitx'ixwatz tu insens swutz chima'cl tetz oyintzi'. Na tan chima'cla'tz na jale't chiriquil.

¹⁷ Wajcaw, ¿ya'tz ptzun lo' ñchibne' yi e' caldeya'tz ske'j ketz? ¿Kacupon nin polo' tc'u'l chileb? ¿Stk'e' ptzunu' ama'l scyetz yi e'a'tz yi qui na el chik'ajab

te jun tan kabiyle'n cu'n?

2

Yi xtxolbil yi ñchaj Kataj tetz Habacuc te yi mbi sbajok scye'j yi e'mal wunak

¹ Itzun wal tinc'u'l cuntu': Cho'n chincyajk tzone'j tan ñch'iwe'n yi mbil tal Kataj Ryos swetz. Chincyajk tan ñch'iwe'n chi na ban jun sanlar tan q'uicy'lomi'n tibaj yi ama'l yi na xcon tan q'uicy'le'n yi tnum. Tzinch'iwe' mbil tal Kataj Ryos swetz te yi xoch'o'n yi mimban tetz.

² Stza'wel tzun Ryos yi inyoltz. Nin je tzun yol i'e'j: "Tz'ib cu'n yi xtxolbile'j swutz jun xc'o'n tx'otx' yi ntaxk oc tk'ak', bantz at rmeril tan si'le'n lajke'l, nin clar cunin.

³ Poro yi xtxolbila'tz yi tzatz'ibe', quil tz'el chan cu'n te'j, na txe'n opon tiempil. Poro tajwe'n tan tele'n cu'n te'j. Qui'c na ban yi ko nsken xon jun c'oloj tiemp. Ntin a'tok apasens na ilenin tz'opon yi tiempil yi stz'elk cu'n te'j.

⁴ Nin je yi xtxolbile'j yi tajwe'n tan atz'ibal: Yi e' mal nak yi na cyocsaj quib nim tu cyajtza'kl, chisotzok cyera'tz wa'n. Poro yi e' balaj, quil chisotz cyera'tz, na cyak'o'nt quib tan k'ukewe'n chic'u'l swe'j."

Yi mbi cu'n sbajok scye yi e'mal nak

⁵ Yi e' malnaka'tz, nk'e'tz ntin na cyocsaj quib nim, nin nk'e'tz ntin na cyaj chicawun, ma na ilenin na chijoy puntil tan chicawune'n squibaj mas wunak, bantz chicambal yi e'chk takle'n yi chiwutz quen te'j. Poro qui na chitxum yi tan paj yi chik'eja'tz, na chiben tul il. Ni'cu'n e' tu

yi quimichil yi ilenin wutz quen te'j jun, nin qui na icy' paj tan chibajse'n yi e' wunak, na ñkan tzaj nink na cyaj. Cha'stzun te na cyaj chicambaj cyakil e'chk tnum bene'n tzi'n wi munt.

⁶ Poro yi e'chk tnuma'tz yi ñchicambaje', chocopon tan xcy'akli'n scye'j. Nin chiñch'ink scye'j. Ej nin je chiyol yi scyale'e'j: "Lastum axwok caldeo, na tz'ul icaws, na na itocsaj itib ric tan yi e'chk takle'n yi at tzituch' yi nk'e'tz itetz," che'ch sbne'-tz scyetz.

⁷ Poro quinin tz'icy' tzitetz yil chije' nil yi e' icontr tzite'j, yi e' taw yi me'bi'l yi at tik'ab.

⁸ Na quib cun tunin na itulejwok e', nin ya'tz nin cxu'ljjwok itetz cya'n. Ja chiquim wi'nin wunak ita'n tan icambal yi e'chk tnum. Ja italk'ajwok chime'bi'l, nin ite'n nin cxu'ljjwok itestz cyak'un yi e' yi ja chicyaj cyen.

⁹ Lastum axwok na tz'ul icaws, na ja jal wi'nin ipu'k, poro alak' tu' mitulej. Ja baj italk'al wi'nin chime'bi'l wunak tan icolol, bantz xcone'n ita'n yil tz'ul yi e'chk c'a'laj tiemp tziwutz.

¹⁰ Nin tan yi e'chk alak' yi miban, ja xcy'e'wok tan tewe'n itx'ix, na ja cxo'cwok tetz ric. Poro yi ncxo'cwok tan chixite'n yi e'chk mas tnum, ite'n nin axwok mixit itib tzitibil itib. Na tan yi xtxolbila'tz axwok te'n nxjoyon itil.

¹¹ Ma na nk'e'tz ntin wunak chiñch'ink tan tak'le'n itil, ma na ncha'tz e'chk c'ub tu tz'e' yi nxcon ita'n tan banle'n ica'l.

¹² ¡Lastum axwok, ja bnix balaj tnum ita'n, poro tan tu' yi biyo'n tu yi alak' yi mibanwok!

¹³ Poro qui'c na tak' cyakil e'chk ak'una'tz yi mbaj ibnol, na yi Kataj Ryos yi cya'l na xcy'e' quen

te'j, tz'ocopon tan xite'n cyakil cu'n, na xconk k'ak'
ta'n tan stz'e'se'n cu'n.*

¹⁴ Poro tz'ul jun k'ej yi tz'elepon chitxum cyakil
wunak te yi k'ej tu yi ñchamil Ryos, na snojk cyakil
yi wuxtx'otx' tan yi tetz k'ej tu yi pak'puchal i', chi
na ban yi mar yi jopij jun c'oloj ama'l ta'n.

¹⁵ ¡Lastum axwok, na tz'ul icaws tan Ryos, na na
ixajnin xc'ala' scyetz iwisin tan tocse'n a' ñchiwi'!
Lastum axwok na ntin na cxtzanwok tan telse'n
cu'n iwisin swutz, na na oc a' ita'n ñchiwi' tan
chixite'n cu'n.

¹⁶ Axte'nwok na cxtzan tan telse'n itx'ix. Nin qui
na pek' Ryos te yi jun itajtza'kla'tz. Cha'stzun te
stk'e' i' icaws, na tz'elepon tcy'al i' yi be'ch itetz
tane'n, nin xcopon tx'anlok'wok ñchiwutz cyakil
wunak. Tz'elepon itx'ix, nin qui'c mu'ñ ixac sbne'.

¹⁷ At wi'nin il yi mbaj ibnol tulak e'chk tnum, na
ja cu' jun c'oloj tze' ita'n wi'wtz Líbano. Poro ite'n
nin xtxolbil sbajok tzite'j. Ncha'tz ja chiquim jun
c'oloj txuc ita'n. Poro tz'ul jun k'ej yi chocopon yi e'
txuc tan ixuxe'n, na tz'ul icaws, nin xquimokwok
tan paj yi wi'nin il mbaj ibnol tulak e'chk tnum.

¹⁸ ¿Mbi xac e'chk iryosil tzitetz, yi se'ij tu' tane'n,
yi wunak tu' bnol tetz? ¿Mbi xac e'chk ryosa'tz
tzitetz, yi qui na chijilon mu'ñ tal? ¿Ñe'n na k'uke'
ic'u'l te e'chk ryosa'tz?

¹⁹ ¡Lastum axwok caldeo yi na cxtzanwok tan
chic'u'laje'n yi e'chk ryos yi banij tu' tane'n! Na
italwok quen scyetz: "Elk watlu' ta'", cxchij wok.
Nin na cxch'inwok quen tetz e'chk c'ub yi se'ij
cun tu' tane'n: "Xcyek'nu' ta'", cxtzunwok na ban
cyentz scyetz. ¿Chixcyek ptzun e'chk ryosa'tz tan

* ^{2:13} 2P 3:7-10.

tak'le'n jun itajtza'kl? Qui'c rmeril, na nk'e'tz e'itz'. Qui na chijilon, nin qui na chinachon, na quimnake'. Mpe chin litz'un nink cye'j tan oro nka tan sakal, qui'c na tak'.

²⁰Poro yi Kataj, yi ketz kaRyosil, cho'n at i'le tetz ama'l yi wi'nin xanil yi at jalen tzi'n tcyaj. Kayut'e' bin kib, nin kanumek kacyakil cu'n swutz i'.[†]

3

Yi toque'n Habacuc tan nachle'n Kataj junt tir

¹ Yi xtxolbile'j yi xomtzaj, ya'stzun yi yol Habacuc, yi elsanl stzi' Ryos yi toque'nt tan nachle'n Kataj.

² Wajcaw, na wek ñchi'u', na ja wit yi ñe'n cunin tane'nu' sajle'n tunintz. Nin ja wit cyakil yi e'chk takle'n balaj yi bnixnak tanu' sajle'n. Ta', bne'u' junt tir yi e'chk takle'na'tz skaxo'l, chi yi bnixnak tanu' sajle'n, bantz kilol ketz. Ñchaje'u' yi banl talma'u' sketz. Mpe sajnak colp wi'u' ske'j, poro ñchaje'u' yi poreru' sketz.

³ Tz'ul Kataj Ryos junt tir, yi kaRyosil, yi wi'nin xanil. Cho'n lsaj i' le ama'l Temán, nin le wi'wtz Parán. Yi pak'puchal yi tetz k'ej sbajk xtxekul cyakil e'chk ama'la'tz, yil tz'ult. Nin yil ba-jiij yi e'chk xtxolbila'se'j, cyakil wunak scyak'e' chik'ajsbil tetz.

⁴ Na cho'n tz'ul i' tul jun pak'puchal yi i cunin xlitz' tane'n.* Nin tz'elepon wi'nin e'chk k'ak' le k'ab yil tz'ul tan ñchajle'n scyetz wunak yi at porer i'.

[†] **2:20** Sal 11:4; Sof 1:7; Zac 2:13. * **3:4** Sal 50:3.

5 Sbajxok wi'nin ya'bil swutz, yi chin xo'wbil nin. Nin tz'ul xomok yi quimichil wutz coc.

6 Syucank yi wuxtx'otx' yil xcye' cu'n i' tibaj. Nin cyakil wunak yi ate' bene'n tzi'n lakak nación, ñchixobok yil quil nin wutz i'. Cyakil e'chk wutz yi at sajle'n tunintz copon nil. Nin cyakil yi e'chk ju'wtz xitok. Na yi i' tetz at nin i'-tz le xe'tzibil tzaj.

7 Ja wil jun xtxolbil chi tul wutzicy' tane'n. I'tz yi e' aj Cusán yi chin q'uixc'uj nin ate' cu'nt. Nin ncha'tz quitane'n yi e' aj Madián, ja oc yab ñchiwi' na qui't na pujx cya'n yi mbil chiban tan bi'l yi xo'w yi ate' cu'nt.

8 ¡Wajcaw! ¿Tz'ul pe'u' ntin tan oyintzi' scye'j yi e' malnaka'tz, yi wi'nin na chijuchun, chi na ban tzanla' yi na el pok? Qui' lo'. ¿Tz'ul pe'u' ntin tan paj yi na chi'ch c'u'lu' scye'j e' wunak yi ni'cu'n e' tu yi mar yi tunin na ojkel tu'? Qui'. Yil tz'ulu' tib ñcheju' tan oyintzi', ¿i'tz pe' tan oyintzi' tu' scye'j yi e' wunaka'tz? Qui'. Ej nin yil saju' tul yi care'tu' tetz oyintzi', ¿i'tz pe' tan oyintzi' tu' scye'j e' mal nak? Qui'. Yi mero tajbilu' yil tz'ulu' te'j i'tz tan chicolche'n yi e' tanumu'.

9 Ej nin yil tz'ulu', list atit yi e'chk ma'clu' tan oyintzi', chi tane'n yi arco yi na xcon tan c'oxle'n e'chk flech. Ej nin tan yi poreru' jepon c'apx wi'nin ama'l wuxtx'otx'.

10 Nin cyakil e'chk ju'wtz ñchilucnek yil quil nin wutz'. Nin tz'ul jun chin wutzile'n a'bal. Nin ñch'ink yi pak'bil mar yil ñchek'e'n tib.

11 Qui't txekun yi k'ej tu yi xaw tan paj yi pak'puchal yi flechu', nin yi litz'unil yi lansu'.

12 Nin yil saj colp wi'u', mbenu' bene'n tzi'n wi munt tan chiyak'pe'n cyakil e'chk nación.

13 Poro Wajcaw, ya'stzun sbne'-tz tanu' tan ka-colpe'n yi o' tanumu'. Na tz'ocoponu' tan ñch'eye'n yi ketz kareyil yi je'nak xtxa'olu' tetz ajcaw ske'j. Na ñchilo'onk len yi e' kacontr tanu'. Sbajk woq'uilu' chica'l. Copon woq'uilu' tircu'n jalen te yi xe'.

14 Squimok yi cyajcawil yi kacontra'tz. Ite'n nin yi tetz flech sbiyonk cu'n. Chu'l yi e' kacontra'tz tib chichej tan kabiyle'n, yi o' tanumu'. Nin chu'l lajke'l chi na ban jun chin wutzile'n cyek'ek' a'bal. Chu'l lajke'l tan kabiyle'n cu'n yi o' tal prow tanumu' yi qui'c rmeril tan kacolol kib. Ñchitze'enk ñchic'u'l cuntu' yil chu'l tan kabajse'n klo'.

15 Poro yi ilu' teru'Ta', chin cham nin ilu', na ba'n na xonu' wi mar te yi ñcheju'. Nin ba'n na xonu' tib yi pak'bil mar yi wi'nin spumil at.

16 I tzun yi bene'n wilol yi e'chk xtxolbila'tz, nin yi bene'n wital yi mbi tal Ryos swetz, nintzun inxobtz. Qui't a'w yol wa'n tan yi xo'w yi atin cu'nt. Qui't quiwix wukan tan paj, nin qui'c mu'ñ inwalor bantz. Poro qui'c na ban yi mbil bajij tzantzaj, na ilenin tzinch'iwe' yi ton'a' tz'oc Kataj Ryos tan tak'le'n chicaws cyakil yi e' kacontra'tz.

17-18 Nin yil bajij yi e'chk xtxolbila'tz ñchintzatzink nin swak'e' ink'ajsbil tetz Kataj Ryos, yi colol wetz. Swak'e' ink'ajsbil tetz, mpe qui'k xu'min e'chk wi' ibñ, mpe qui'k ltak' wutz e'chk wi' uva, mpe qui'k lwutzin e'chk wi' oliw, mpe qui'k ltak' yi cojbil e'chk ujul. Mpe nink chisotz cyakil yi awun yi ate' bene'n tzi'n wi munt, nin mpe nink chisotz cyakil e' cne'r tu wacñ tan paj yi qui'ct chiwa', quil chimbisun tan paj yi e'chk

xtxolbila'se'j, ma na ilen nin ñchintzatzink nin swak'e' ink'ajsbil tetz Kataj Ryos, na i' colol wetz.[†]

19 Na i' na ak'on inwalor, tan inxone'n lajke'l chi na ban jun masat yi qui na je' trimpuj. Nin cho'n nchimben tcy'al wi'wtz bantz incolol wib ñchik'ab yi e' incontr.

[†] **3:17-18** Sal 25:5; 68:19-20; Heb 12:11-17.

Yi Antiw Bible / Yi Ac'aj Testament Bible in Aguacateco (GT:agu:Aguacateco)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Aguacateco

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011-02-18, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The Bible

in Aguacateco

**© 2011-02-18, Wycliffe Bible Translators, Inc.
All rights reserved.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
d6948788-e726-52d3-a772-47803a4a6354